Q2

Rapport för andra kvartalet 2017

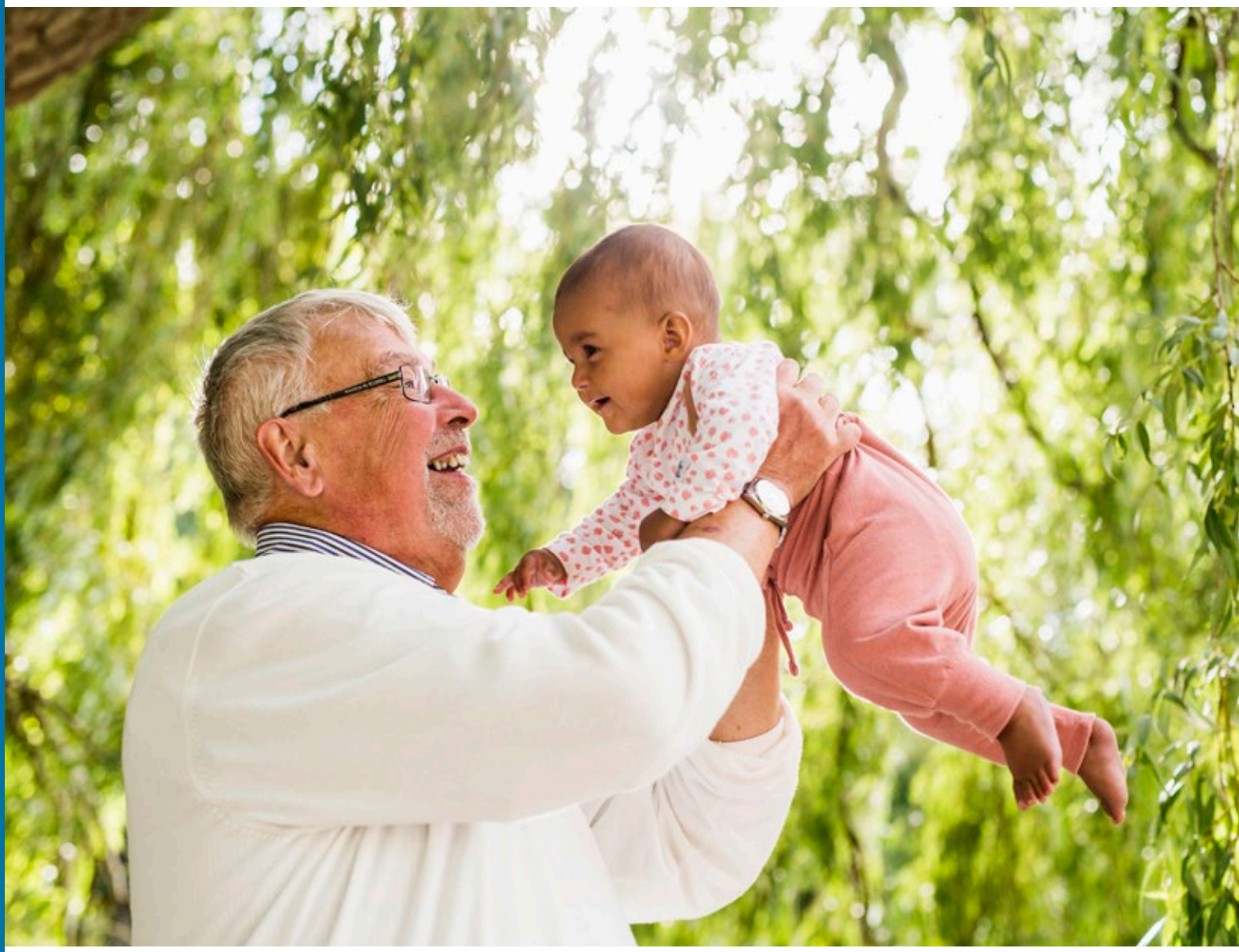

Rörelseresultat

174 MSEK (181)

April–juni 2017 (april–juni 2016)

Punktlighet långdistanståg

(fjärr- och nattåg)

82 % (81)

R12 juni 2017 (helår 2016)

Punktlighet medeldistanståg

(regionaltåg)

92 % (90)

R12 2017 juni (helår 2016)

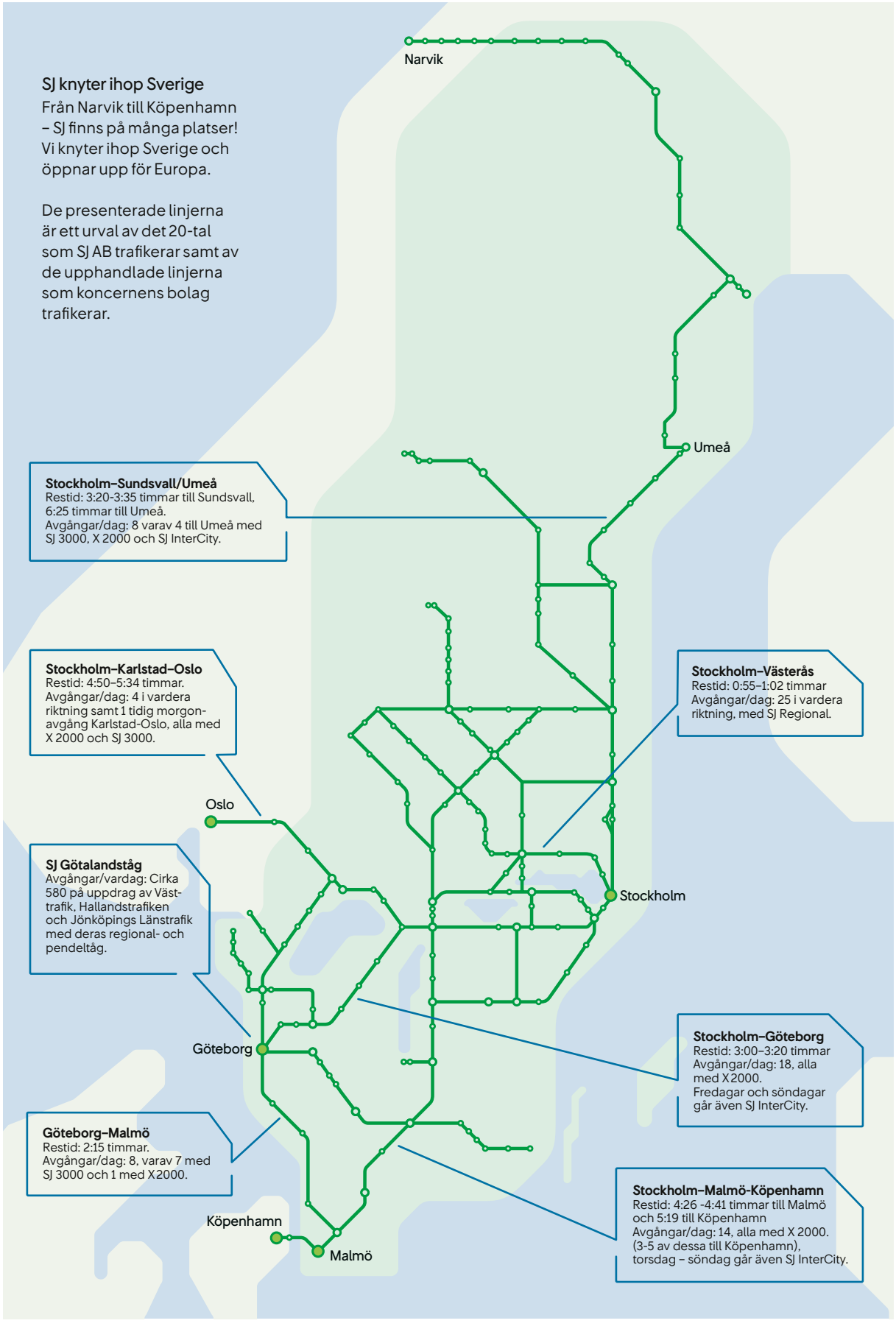

Cirka 4 500 medarbetare i SJ-koncernen

Stort fokus på våra kundlöften

SJ har en fortsatt stark utveckling inom kommersiell egentrafik. Trots att andra kvartalet tyvärr präglades av stora trafikstörningar, med förlorade intäkter och ökade kostnader, uppnådde SJ ett rörelseresultat på 174 MSEK (181).

Lägre intäkter från upphandlad trafik jämfört med föregående år innebar att nettoomsättningen för andra kvartalet uppgick till 1 964 MSEK (2 333). För första halvåret 2017 förbättrades rörelseresultatet till 318 MSEK (233) och nettoomsättningen uppgick till 3 847 MSEK (4 517).

Även detta kvartal valde fler att resa med SJ. Antalet resor inom egentrafik ökade med två procent trots att platsutbudet var lägre under andra kvartalet jämfört med samma period föregående år. Anledningen till det lägre utbudet är främst de upprustnings- och underhållsarbeten som Trafikverket genomför på järnvägens infrastruktur, framförallt på Södra och Västra stambanan. Den ökade efterfrågan på våra befintliga avgångar innebar en högre beläggningsgrad på våra tåg.

SJs tågtrafik viktig för många

Hur viktig SJs tågtrafik är blev tydligt under kvartalet. Terrorattentatet i Stockholms innerstad i april påverkade många av våra resenärer då all tågtrafik stoppades. En extraordinär situation där vi gjorde vårt bästa för att hitta lösningar för alla våra resenärer som blev strandsatta i Stockholm.

Det omfattande elfel som uppstod efter en arbetsplatsolycka med en av Trafikverkets entreprenörer dagen före midsommarafton drabbade vår trafik och påverkade tiotusentals av våra resenärer. Störningen var så omfattande att den lett till en negativ effekt på närmare 20 MSEK avseende intäkter, kostnader samt bedömd effekt på SJs varumärke. Jag har själv träffat Trafikverkets generaldirektör och framfört tre förslag – stopp för arbeten på järnvägens infrastruktur inför storhelger med många resenärer, snabbare tillstånd från Trafikverket när våra tåg tvingas köra andra vägar, samt tydligare information till resenärerna vid förseningar.

Vi i SJ har fortsatt stort fokus på att leva upp till våra viktigaste kundlöften, en säker och punktlig resa med god service för våra resenärer.

Fortsatt fokus på en punktlig resa

Punktligheten under kvartalet för SJs fjärr- och nattåg (långdistanståg) påverkades negativt av stora störningar i infrastrukturen. Under kvartalet var punktligheten för SJs långdistanståg 78 procent jämfört med 82 andra kvartalet 2016. Dock har vi fortsatt god punktlighet på långdistanslinjer som Stockholm-Falun och Stockholm-Sundsvall-Umeå. Samtidigt förbättrades punktligheten för SJs regionaltåg (medeldistanståg) till 92 procent jämfört med 91 andra kvartalet 2016. Vissa linjer, som Mora-Borlänge, Stockholm-Uppsala och Varberg-Borås når över det långsiktiga branschmålet på 95 procent.

Ökad digitalisering ger kunderna nya möjligheter

SJ är ett av Sveriges mest digitala företag och vi ser en ökning av resenärernas användning av SJs digitala kanaler, sj.se, SJs app och biljettautomater. Under kvartalet valde 97 procent av våra resenärer att köpa sin biljett digitalt, jämfört med 95 procent vid årsskiftet.

Vi har över en miljon medlemmar i vårt resenärsprogram SJ Prio, som fyllde 10 år den 23 maj. I vårt utvecklingsarbete tar vi hjälp av Prio-medlemmarna, bland annat i den pågående utvecklingen av funktionen ”Var ska jag stå på plattformen” i SJs app. Funktionen kommer att underlätta vid ombordstigning och öka möjligheten till punktlig avgång. Ett annat exempel är att SJ som första reseföretag i världen erbjuder medlemmarna biljettvisering via sitt chippimplantat. Det har väckt stor uppmärksamhet både i Sverige och utomlands, och bidrar till att etablera SJ som ett digitalt och nytänkande företag.

Våra löpande kundförbättringar ger även effekt på kundnöjdheten. SJs Nöjd kundindex uppmättes för andra kvartalet i rad till 72 jämfört med 70 för helåret 2016.

Ökat tågresande behövs i ett hållbart Sverige

För att Sverige ska nå sina klimatmål behöver det kollektiva resandet öka. Därför krokar vi i SJ arm med både regioner och kommuner runt om i landet för att kunna erbjuda attraktiva kollektivtrafiklösningar, både med den samhällsfinansierade och kommersiella trafiken.

Det går att påverka resandet så att fler tar tåget. Ett exempel är SJs snabbtåg på Västkustbanan som årligen har 800 000 resenärer som nu ser tåget som ett självklart alternativ för resor i regionen. SJ och Öresundståg har tillsammans skapat en kundanpassad trafik för såväl den dagliga pendlingen som för affärs- och fritidsresenärer. Ett annat exempel är Movingo, Mälabs nya 30-dagarsbiljett. Ett samarbete som ger resenärerna tillgång till dels SJs regionaltåg, dels kollektivtrafiken i Mälardalen.

Fler upptäcker även fördelarna med tåg på semestern. I en undersökning vi gjort på några större orter i samarbete med Mind Research, säger 60 procent av de som ska resa i Sverige i sommar, att de väljer tåget. Ett kvitto på att tågresan ger mervärde även för våra sommarresenärer.

Stockholm den 21 juli 2017

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Viktiga händelser

Andra kvartalet 2017

- Nettoomsättningen uppgick till 1 964 MSEK (2 333)
- Rörelseresultatet uppgick till 174 MSEK (181)
- Kvartalets resultat uppgick till 135 MSEK (143)
- Avkastningen på operativt kapital rullande tolv månader uppgick till 22,7 procent (11,8)

Perioden januari - juni 2017

- Nettoomsättningen uppgick till 3 847 MSEK (4 517)
- Rörelseresultatet uppgick till 318 MSEK (233)
- Periodens resultat uppgick till 256 MSEK (183)
- Nettoskuldsättningsgraden uppgick till -0,08 ggr (0,0)

Viktiga händelser under andra kvartalet

Avtal undertecknat om nattågstrafik till övre Norrland

Den 6 april undertecknades en förlängning av avtalet mellan Trafikverket och SJ avseende nattågstrafiken till övre Norrland. Avtalet innebär att SJ kommer att bedriva nattågstrafiken på linjen Stockholm-Luleå-Narvik i ytterligare två år, fram till slutet av 2020.

SJ ansöker om tre större förändringar inför T18

SJ har ansökt om tre större förändringar inför T18, tågtidtabellen för alla tåg under 2018. Förändringarna avser linjerna Linköping- Norrköping-Stockholm-Arlanda-Uppsala-Gävle, Göteborg- Stockholm-Luleå-Narvik samt Stockholm-Uppsala. T18 fastställs i slutet av september av Trafikverket.

Slut på ID-kontrollerna vid inresa från Danmark

Den 4 maj slopade regeringen kravet på att trafikbolag ska kontrollera resenärernas ID-handlingar vid resa från Danmark till Sverige. Beslutet innebär att SJs resenärer inte längre behöver infinna sig 30 minuter före avgång från Köpenhamn för ID-kontroll.

Alltför sen evakuering av resenärer

Natten till den 11 maj blev 300 resenärer sittande i ett strömlöst SJ-tåg i närheten av Järna. På grund av stora störningar i tågtrafiken tidigare under kvällen fanns inga ersättningsbussar tillgängliga och förutsättningarna för evakuering var svåra. Evakueringen dröjde därför avsevärt mer än de två timmar som är gränsen enligt SJs rutin. En grundlig utvärdering av händelsen pågår och SJs regelverk och rutiner ses över för att förhindra en liknande situation.

Stora störningar i tågtrafiken under maj och juni

Sen planering av underhållsarbeten på järnvägen av Trafikverket medförde att SJ under kvartalet inte kunnat släppa biljetter till försäljning förrän väldigt nära avgång. Det försvårade resenärernas planering och medförde förlorade intäkter för SJ när resenärer valde andra transportmedel. Planerade underhållsarbeten som blivit mer omfattande eller försenade orsakade även förseningar, inte minst på Södra och Västra stambanan.

Flera större händelser med stor påverkan på tågtrafiken inträffade under maj och juni. Den mest omfattande inträffade dagen före midsommarafton då en arbetsplatsolycka hos en entreprenör till Trafikverket resulterade i totalstopp i tågtrafiken söder om Stockholm Central. Händelsen fick stora konsekvenser för SJs tågtrafik och 36 000 resenärer på 120 SJ-tåg påverkades.

Järnvägsarbetare omkom i tragisk olycka

En tragisk dödsolycka inträffade i närheten av Abisko den 14 juni när en järnvägsarbetare blev påkörd av ett SJ-tåg. Olyckan skedde i samband med underhållsarbete och utbyte av viltstängsel längs järnvägen och utreds därför som arbetsplatsolycka av polisen samt av Trafikverket.

Framflyttad upphandling i Norge

Enligt besked från Samferdseldepartementet i Norge flyttas det första paketet i den planerade konkurrensutsättningen av norsk tågtrafik, Sörlandsbanan, fram cirka sex månader. Beslutet innebär att förfrågningsunderlag för upphandlingen kommer ut i oktober/november 2017.

SJ Sveriges grönaste varumärke för sjätte året i rad

SJ har tillsammans med Änglamark utsetts till Sveriges grönaste varumärke 2016 i en undersökning av varumärkesbyrån Differ. Det är sjätte året i rad som SJ rankas högst bland 86 studerade varumärken i åtta olika branscher.

SJ först i världen med chippbiljett

Sedan maj erbjuder SJ som första reseföretag i världen sina resenärer att använda chippimplantat för biljettvisering. Chippbiljetten testas under resten av året tillsammans med resenärer som är SJ Prio-medlemmar.

Sammanställning av viktiga händelser under första kvartalet

Nedan sammanställning avser de viktiga händelser som presenterades för första kvartalet. För komplett information hänvisas till Rapport för första kvartalet 2017

- SJ fick förtroende att köra ytterligare en linje på uppdrag av Mälab
- SJs norrgående trafik från Kastrup återupptagen
- SJ fick fortsatt förtroende att köra nattågen till övre Norrland på uppdrag av Trafikverket
- Inriktningsbeslut fattat om upprustning av nattågsvagnar
- Inriktningsbeslut fattat om förberedelser inför upphandling av snabbtåg
- SJ förtidsbetalade lån
- Möjligt att betala tågbiljetten med Swish
- Reservering för kostnader efter tågurspårning utanför Västerås

Koncernöversikt i siffror

	Apr-juni 2017	Apr-juni 2016	Föränd-ring, %	Jan-juni 2017	Jan-juni 2016	Föränd-ring, %	Rullande 12 mån	Helår 2016
Rörelsens intäkter, MSEK	**1 968**	2 341	-16	**3 853**	4 538	-15	8 687	9 372
varav nettoomsättning, MSEK	**1 964**	2 333	-16	**3 847**	4 517	-15	8 666	9 336
Rörelsens kostnader, MSEK	**-1 798**	-2 161	-17	**-3 566**	-4 308	-17	-7 800	-8 543
Rörelseresultat[1], MSEK	**174**	181	-4	**318**	233	37	923	837
Resultat före skatt, MSEK	**173**	183	-5	**321**	233	38	922	833
Periodens resultat[1], MSEK	**135**	143	-6	**256**	183	40	723	650
Resultat per aktie[1], SEK	**34**	36	-6	**64**	46	40	181	162
Periodens kassaflöde, MSEK	**256**	57	n/a	**190**	179	59	82	-23
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	**124**	98	37	**259**	201	-33	323	390
Marginaler								
Rörelsemarginal, %	**8,9**	7,7	n/a	**8,3**	5,1	n/a	10,6	8,9
Vinstmarginal, %	**8,8**	7,8	n/a	**8,3**	5,1	n/a	10,6	8,9
Finansiella mål								
Avkastning på operativt kapital, % (R12, mål 7%)	**22,7**	11,8	n/a	**22,7**	11,8	n/a	22,7	20,0
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5–1,0)	**-0,08**	0,08	n/a	**-0,08**	0,08	n/a	n/a	0,0
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	–	–	–	–	–	–	n/a	260
Verkställda utdelningar, MSEK	**260**	188	38	**260**	188	38	n/a	188
Kapitalstruktur vid periodens utgång								
Eget kapital[2], MSEK	**4 342**	3 864	12	**4 342**	3 864	12	n/a	4 337
Avkastning på eget kapital, % (R12)	**17,8**	9,7	–	**17,8**	9,7	–	n/a	16,3
Operativt kapital, MSEK (R12)	**4 115**	4 493	-2	**4 115**	4 493	-8	n/a	4 181
Soliditet, %	**54,5**	48,1	–	**54,5**	48,1	–	n/a	52,5
Avstämning räntebärande nettoskuld								
Räntebärande skulder, MSEK	**1 122**	1 470	-24	**1 122**	1 470	-24	n/a	1 402
Räntebärande avsättningar, MSEK	**160**	164	-2	**160**	164	-2	n/a	161
Räntebärande tillgångar, MSEK	**1 638**	-1 325	24	**1 638**	-1 325	24	n/a	1 553
Räntebärande nettoskuld(+)/ nettokassa(-), MSEK	**-356**	309	-215	**-356**	309	-215	n/a	10
Icke-finansiella nyckeltal								
Medelantalet årsanställda	**3 661**	4 197	-13	**3 661**	4 197	-13	3 656	4 192
Sjukfrånvaro, % (R12)	**6,1**	6,6	–	**6,1**	6,6	–	6,1	6,6
Punktlighet långdistanståg[3] (fjärr- och nattåg), 5 min, %	**78**	82	–	**82**	82	–	82	81
Punktlighet medeldistanståg[3] (regionaltåg), 5 min, %	**92**	91	–	**92**	90	–	92	90
Punktlighet kortdistanståg[3] (pendeltåg), 3 min, %	**93**	93	–	**93**	92	–	93	92
Resandeutveckling kommersiell egen-trafik (mätt i personkilometer), index[4]	**102**	103	–	**103**	101	–	102	102
Förändring antal resor kommersiell egentrafik, index[4]	**102**	102	–	**103**	101	–	103	102

1. För definition avseende nyckeltal hänvisas till SJs Års - och hållbarhetsredovisning 2016 sid 99-100.
2. Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande.
3. För definition avseende nyckeltal hänvisas till sidan 19.
4. Index jämfört med motsvarande period föregående år.

X2000 Maxhastighet: 200 km/h.

SJ-koncernens styrkort

	Utfall 30 juni 2017	Mål helår 2017	Utfall helår 2016
Medarbetare			
Sjukfrånvaro, % (R12)	6,1	5,6	6,6
Frisknärvaro[1], % (R12)	–	–	–
Ledarskapsindex, SJ AB (årsvärde)	–	73	68
Prestationsindex, SJ AB (årsvärde)	–	80	75
Mångfald[1], % utlandsfödda enligt SCB (årsvärde)	–	15	–
Partnerskap & resurser			
Genomförda hållbarhetsrevisioner[1]	4	10	–
Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex (ackumulerat)	96,2	96,4	96,3
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (månad)	50	60	52
Miljöindex, SJ AB (kvartal)	78	75	76
SJ Volontär, SJ AB, antal timmar (ackumulerat)	279	1 750	424
EFQM-poäng (årsvärde)	–	650	560
Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (kvartal)	72	71	70
Nöjd resenärsindex[2], NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (kvartal)	96	92	94
Nöjd resenärsindex[2], NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (kvartal)	93	92	94
Process			
Punktlighet långdistanståg[3] (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	82	89	81
Punktlighet medeldistanståg[3] (regionaltåg), 5 min, % (R12)	92	92	90
Punktlighet kortdistanståg[3] (pendeltåg), 3 min, % (R12)	93	94	92
Regularitet[4] långdistanståg[3] (fjärr- och nattåg), % (R12)	98	98	98
Regularitet[4] medeldistanståg[3] (regionaltåg), % (R12)	97	98	97
Regularitet[4] kortdistanståg[3] (pendeltåg), % (R12)	99	98	97
Finans			
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-0,08	0,5-1,0[5]	0,0
Avkastning på operativt kapital, %	22,7	7,0[6]	20,0
Utdelning, andel av periodens resultat, %	–	30-50	40

1. Nytt nyckeltal från 2017.
2. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.
3. Ny uppdelning från 2017. Se definition på sidan 19.
4. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
5. Målet ska nås på sikt.
6. Målet ska nås i genomsnitt.

Från vision till konkret arbete

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i SJs affärsmodell. Med utgångspunkt i företagets vision, affärsidé och värderingar säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena Medarbetare, Partnerskap & resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla SJs ledningssystem används den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen hjälper till med struktur och systematik för att mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelse inom parantes avser utfall för helåret 2016.

SJs affärsidé är att erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och tillsammans med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela verksamheten. Hållbarhet är en naturligt integrerad del i både affärsmodell och styrning.

SJ styr verksamheten utifrån ett värdeskapande helhetsperspektiv. Varje månad följs utfallet upp med hjälp av ett balanserat styrkort som inkluderar sex styrområden: Medarbetare, Partnerskap & resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans.

Medarbetare

Sjukfrånvaron i SJ-koncernen (rullande 12 månader) uppgick per den 30 juni till 6,1 procent (6,6). Minskningen beror på att den långa sjukfrånvaron var mer än en procentenhet lägre jämfört med andra kvartalet 2016.

Arbetet med att tidigt fånga upp medarbetare som riskerar ohälsa och att noggrant följa upp de med upprepad korttidsjukfrånvaro för att snabbt sätta in stöd och åtgärder vid behov ger resultat. I månadsvisa avstämningar med företagshälsovården följs arbetet upp på individnivå.

Det fördjupade samarbetet mellan SJ, företagshälsovården och Försäkringskassan som inleddes sommaren 2016 utvärderas nu. Projektet har medfört att SJ förfinat och utvecklat processer för rehabilitering och återgång till arbete, vilket bidragit till lägre sjukfrånvaro.

Förebyggande insatser kopplade till hälsa, friskvård och trivsel fortgår bland annat genom hälsoinspiratörer och aktiviteter på de enskilda arbetsplatserna. Under juni lanserades tjänsten Personalstöd som är tillgänglig för alla medarbetare dygnet runt. Oavsett om medarbetarens oro och funderingar är arbetsrelaterad eller privat erbjuds stöd och vägledning av specialister såsom psykologer, psykoterapeuter, ekonomer och jurister.

Under första halvåret har SJ lyft frågor kring mobbning och trakasserier för att skapa medvetenhet och för att förmedla ett tydligt ställningstagande från ledningen. Mobbning och trakasserier har diskuterats på arbetsplatsträffar, ledarmöten och dialogmöten. Chefer har utbildats i samarbete med organisationen Friends. Tjänsten Personalstöd ger möjlighet att anonymt samtala om och få stöd i frågor kopplade till mobbning och trakasserier.

Medelantalet årsanställda i SJ-koncernen uppgick per den 30 juni till 3 661 (4 192) fördelat på 2 883 (2 654) i moderbolaget SJ AB och 778 (1 538) i koncernens dotterbolag. Ökningen av medelantal årsanställda i moderbolaget beror på nya avtal inom upphandlad trafik. Minskningen av medelantal årsanställda i dotterbolagen beror på att cirka 800 medarbetare övergick till ny operatör i samband med att SJs dotterbolag Stockholmståg slutade köra pendeltågen i Stockholms län i slutet av 2016.

Partnerskap & resurser

Under andra kvartalet har 260 leverantörer bedömts enligt SJs nya riskverktyg. Ett mindre antal leverantörer valdes ut för fördjupad granskning/revision i linje med målet för året. Fyra leverantörer har därefter granskats avseende hållbarhet och efterlevnad av SJs uppförandekod för leverantörer, med fokus på hur de arbetar med underleverantörer. Fördjupade leverantörsgranskningar fortsätter under hösten.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för andra kvartalet blev 96,2 (96,3). SJs trafiksäkerhetsindex är ett mått på utfallet av trafiksäkerhetsarbetet, utöver sedvanlig statistik, och definieras som en värdering av inträffade trafiksäkerhetsrelaterade olyckor satt i relation till produktionsvolymen. Under det andra kvartalet 2017 inträffade tio allvarliga olyckor där personer blivit påkörda av tåg sedan de av okänd anledning befunnit sig i spåret samt en plankorsningsolycka. Under kvartalet inträffade även en allvarlig arbetsolycka med dödlig utgång. Olyckan skedde i samband med underhållsarbete och utbyte av viltstängsel längs järnvägen och utreds därför som arbetsplatsolycka av polisen samt av Trafikverket.

Varumärkesindex (VMI) uppgick i juni till 50 (52) med en nedåtgående trend under kvartalet. VMI är en indikator på hur allmänheten uppfattar SJ som företag utifrån värdeorden pålitligt, enkelt, mänskligt och härligt. Låg punktlighet och flera större trafikstörningar i maj och juni har medfört lägre VMI och lägre preferens för SJ hos allmänheten.

SJs engagemang i SJ Basketligan Special, en liga för unga spelare med intellektuella funktionsvarianter, speglar SJs nya varumärkeslöfte ”Vem du än är, vart du än ska”. SJ erbjuder lagen resor för att de ska kunna delta i turneringar runt om i Sverige. Under andra kvartalet delade SJ ut det första uppstartsbidraget för att ytterligare ett lag ska kunna delta i den nationella ligan.

SJs reklamfilmer vann första pris när tidningen Resumé rankade maj månads kampanjer. Syftet med kampanjen har varit att visa att varje resa är unik och att varje resenär är lika välkommen att resa med SJ.

Den 29-31 maj presenterade SJ utställningen Ikoner på Stockholm Central. Utställningen visar porträtt där Glada Hudik-teaterns skådespelare tar plats i konsten, samhället och historien. Glada Hudik-teatern är Sveriges största mångfaldsinitiativ med stark tro på att olikheter utvecklar samhället, helt i linje med SJs värderingar.

I anslutning till SJ ABs årsstämma delade näringsminister Mikael Damberg ut diplom till tre organisationer med miljösmarta tjänsteresor. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, Göteborgs Universitet och konsultbolaget COWI prisades för att de som en del av sitt miljöarbete valt att styra om en stor del av tjänsteresorna till tåget.

Miljöindex vid mätningen under andra kvartalet blev 78 (76). Miljöindex visar resenärernas uppfattning om SJ som ett miljömedvetet företag.

Utfallet för SJ Volontär blev under andra kvartalet 279 timmar (424). SJ Volontär möjliggör för medarbetare inom SJ-koncernen att ägna sig åt ideellt arbete på arbetstid. Under andra kvartalet har SJs medarbetare besökt skolor för att informera om den stora risken med så kallat spårspring.

Kund

Nöjd kundindex (NKI) mäts ombord på SJ ABs tåg. Utfallet under andra kvartalet blev 72 (70), vilket är i nivå med förra kvartalet och det högsta sedan mätningarna inleddes.

Den 3 maj uppdaterades tidtabellernas layout och grafik på sj.se och i SJs app. Information om rutten och vad som ingår i biljetten blev mer detaljerad och tydligare.

Under maj pågick även tävlingen *Den stora skyltjakten* för att kunna erbjuda funktionen ”Var ska jag stå på plattformen” i SJ-appen. Resenärer har bidragit med foton på de

vagnlägesskyltar som finns på plattformarna för att deras exakta koordinatorer ska kunna fastställas. Tävlingen är ett exempel på hur SJ utvecklar nya funktioner för och tillsammans med resenärer. Rätt plats på plattformen innebär mindre spring och stress för resenärerna och följaktligen förbättrad avgångspunktlighet för tågen.

Mellan 1 juni och 15 juli halverade SJ priset på månadsbiljetter för obegränsat resande mellan två orter för studenter och ungdomar. Kampanjen gäller för resor under juni, juli och augusti. Normalt har studenter och ungdomar 15 procents rabatt på biljetten.

SJ Götalandståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet under andra kvartalet blev 96 (94) bland pendeltågsresenärer och 93 (94) bland regionaltågsresenärer.

Process

Punktligheten (rullande 12 månader) var per den 30 juni för långdistanståg 82 procent (81), medeldistanståg 92 procent (90) och för kortdistanståg 93 procent (92). Regularitet redovisas på sidan 6.

Punktligheten för långdistanståg har under andra kvartalet varit låg, framför allt på Södra stambanan. Utöver flera mindre störningar har omfattande underhållsarbeten på järnväg och två större händelser medfört att resenärerna drabbats av stora förseningar. Terrordådet i Stockholm den 7 april medförde att all tågtrafik till och från Stockholm stoppades under sen eftermiddag och kväll, något som påverkade tågtrafiken över i stort sett hela landet. Detta inverkade negativt på regulariteten men även punktligheten.

Dagen innan midsommarafton uppstod ett omfattande elfel söder om Stockholm Central. All trafik söderut till och från Stockholm stoppades, vilket medförde omledning via Västerås och inställda tåg.

De underhållsarbeten som Trafikverket utför är nödvändiga för att få en tillräckligt robust järnväg och SJ har justerat tidtabellen utifrån dessa. Under kvartalet har däremot underhållsarbeten som blivit mer omfattande än planerat eller som dragit ut på tiden skapat störningar i SJs trafik med förseningar som följd. Omfattande underhållsarbeten gör hela järnvägssystemet mer känsligt för störningar genom att det blir mycket svårt att köra in förseningar. SJ har framfört tre förslag till Trafikverket - stopp för arbeten på järnvägens infrastruktur inför storhelger med många resenärer, snabbare tillstånd från Trafikverket när SJs tåg tvingas köra andra vägar, samt tydligare information till resenärerna vid förseningar.

Under kvartalet har även solkurvor, nedrivna kontaktledningar och ett antal olyckor skapat förseningar. Flera bränder nära spårområdet liksom en brand på Stockholm Central medförde också störningar. Obehöriga i spårområdet fortsätter att orsaka långa förseningar.

Punktlighet långdistanståg, %

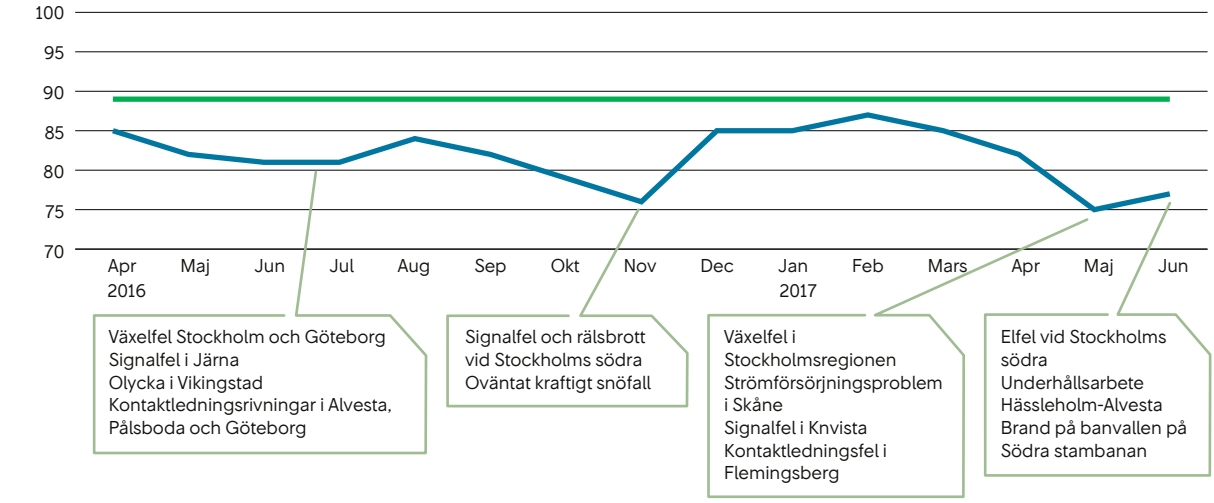

Punktlighet medeldistanståg, %

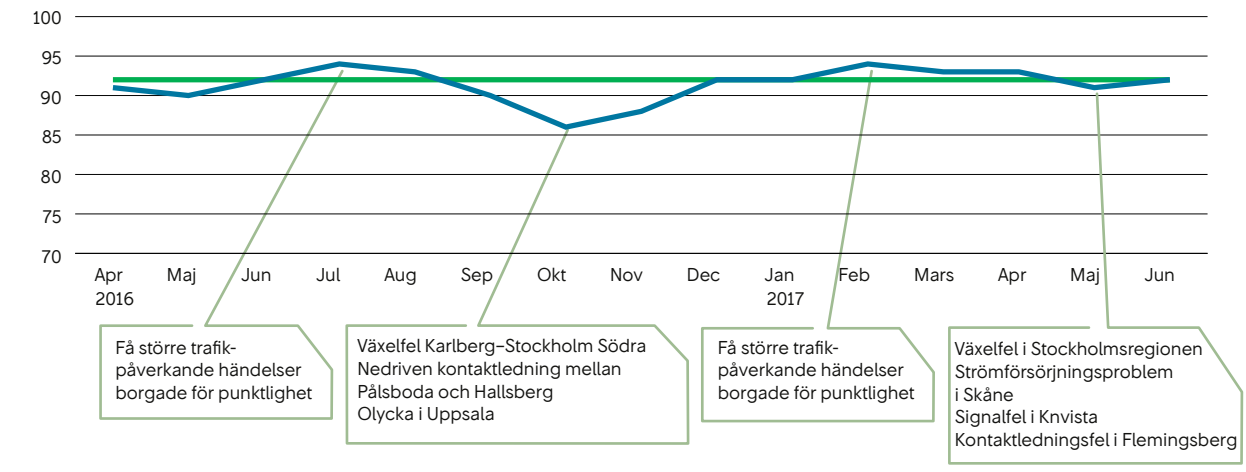

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Apr-juni 2017	Apr-juni 2016	Jan-juni 2017	Jan-juni 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Nettoomsättning	**1 964**	2 333	**3 847**	4 517	8666	9 336
Övriga rörelseintäkter	**4**	8	**7**	21	21	36
Summa rörelsens intäkter	**1 968**	2 341	**3 853**	4 538	8687	9 372
Personalkostnader	**-633**	-732	**-1 238**	-1 452	-2 619	-2 834
Av- och nedskrivningar	**-197**	-194	**-393**	-381	-803	-792
Övriga kostnader	**-968**	-1 235	**-1 935**	-2 475	-4 378	-4 917
Summa kostnader	**-1 798**	-2 161	**-3 566**	-4 308	-7 800	-8 543
Resultat från andelar i intressebolag	**4**	1	**31**	3	36	8
Rörelseresultat	**174**	181	**318**	233	923	837
Ränteintäkter och liknande poster	**4**	7	**13**	10	23	14
Räntekostnader och liknande poster	**-5**	-5	**-9**	-9	-18	-18
Resultat före skatt	**173**	183	**321**	233	928	833
Skatter	**-39**	-40	**-65**	-50	-200	-183
Periodens resultat	**135**	143	**256**	183	728	650
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	**135**	143	**256**	183	728	649
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	**34**	36	**64**	46	182	162
Genomsnittligt antal aktier, tusental	**4 000**	4 000	**4 000**	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat						
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet						
Kassaflödessäkringar	**2**	-2	**5**	-7	9	-3
Finansiella tillgångar som kan säljas	**0**	0	**0**	-1	1	0
Valutaterminer	**1**	-1	**6**	-1	8	2
Uppskjuten skatt	**-2**	1	**-2**	2	-4	0
Övrigt totalresultat för perioden	**1**	-2	**9**	-6	14	-1
Totalresultat för perioden	**136**	141	**265**	176	742	649
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	**136**	141	**265**	176	742	649

SJ 3000 Maxhastighet: 200 km/h.

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Ekonomisk utveckling april–juni 2017

Intäkter

Resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik var 2 procent högre jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Nettoomsättning per intäktslag Q2, MSEK

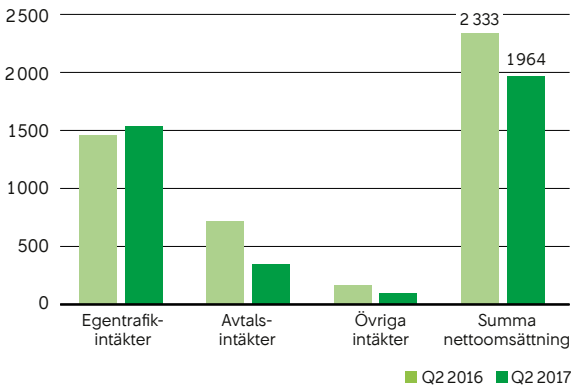

Yielden (biljettpris per personkilometer) var något högre än motsvarande kvartal föregående år på grund av resandeökning i kombination med lägre utbud i den kommersiella egentrafiken. Utbudsminskningen beror på planerade underhållsarbeten på järnvägen, att påsken i år inföll under andra kvartalet samt av färre fordon i trafik. Det totala utbudet inklusive upphandlad trafik ökade.

Egentrafikintäkterna ökade under andra kvartalet med 74 MSEK jämfört med andra kvartalet 2016, som ett resultat av ökat resande och yieldutvecklingen.

Avtalsintäkterna påverkades positivt av nya avtal och tilläggsavtal för upphandlad trafik.

Den positiva utvecklingen motverkade delvis de förlorade intäkterna hänförliga till att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

Totalt minskade SJs nettoomsättning med 369 MSEK under andra kvartalet jämfört med andra kvartalet 2016 som var ett väldigt starkt kvartal.

Kostnader

Personalkostnaderna ökade med 65 MSEK under andra kvartalet till följd av att nya avtal för upphandlad trafik medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerevision.

Den högre kostnadsbas som följer av nya avtal och tilläggsavtal för den upphandlade trafiken påverkade *Övriga kostnader* (främst el-, infrastruktur-, drifts- och underhållskostnader) samt *Personalkostnader*.

Totalt minskade SJs kostnader med 363 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år till stor del på grund av att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

Rörelseresultat

En fortsatt positiv utveckling för SJ resulterade i att rörelseresultatet för andra kvartalet var i linje med motsvarande kvartal 2016, trots utmaningar med stora trafikstörningar detta kvartal och ett starkt andra kvartal förra året. Rörelseresultatet uppgick till 174 MSEK (181). Rörelsemarginalen uppgick till 8,9 procent (7,7). Det underliggande rörelseresultatet uppgick till 164 MSEK (175).

Avstämning underliggande rörelseresultat Q2 2017, MSEK

Redovisat rörelseresultat	174
Upplösning, del av reserv för avveckling av verksamhet i dotterbolag	10
Underliggande rörelseresultat	164

Avstämning underliggande rörelseresultat Q2 2016, MSEK

Redovisat rörelseresultat	181
Uppgörelse avseende stationsavgifter för 2015	6
Underliggande rörelseresultat	175

Finansiella poster

Till följd av ett starkt resultat, låg investeringstakt och rörelsekapitalförändringar har nettokassan ökat med 113 MSEK under andra kvartalet 2017.

Finansnettot uppgick till -1 MSEK (2).

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 173 MSEK (183). Skatt på kvartalets resultat uppgick till -39 MSEK (-40) och den effektiva skattesatsen uppgick till 22 procent (22). Kvartalets resultat uppgick till 135 MSEK (143).

Dubbeldäckare, Maxhastighet: 200 km/h.

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Ekonomisk utveckling januari–juni 2017

Intäkter

Resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik var 3 procent högre jämfört med motsvarande period föregående år.

Nettoomsättning per intäktslag januari–juni, MSEK

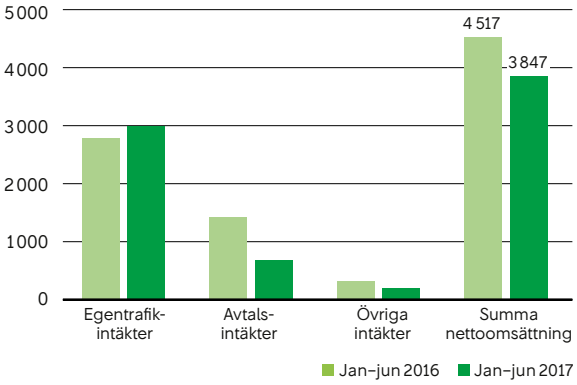

Yielden (biljettpris per personkilometer) var något högre än motsvarande period föregående år på grund av resandeökning i kombination med oförändrat utbud i den kommersiella egentrafiken. Det totala utbudet inklusive upphandlad trafik ökade.

Egentrafikintäkterna ökade under januari–juni med 201 MSEK jämfört med samma period 2016 som ett resultat av ökat resande och yieldutvecklingen.

Avtalsintäkterna ökade som en följd av nya avtal och tilläggsavtal för upphandlad trafik.

Den positiva utvecklingen motverkade delvis de förlorade intäkterna hänförliga till att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

Totalt minskade SJs nettoomsättning med 670 MSEK jämfört med samma period föregående år.

Kostnader

Personalkostnaderna ökade med 116 MSEK under perioden till följd av att nya avtal för upphandlad trafik medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerevision.

Den högre kostnadsbas som följer av nya avtal och tilläggsavtal för den upphandlade trafiken påverkade *Övriga kostnader* (främst el-, infrastruktur-, drifts- och underhållskostnader) samt *Personalkostnader*.

Totalt minskade SJs kostnader med 742 MSEK under perioden jämfört med samma period föregående år till stor del på grund av att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län.

Rörelseresultat

Stark resandeutveckling i kombination med att kostnadsbasen minskade mer än intäktsbasen resulterade i att rörelseresultatet för perioden uppgick till 318 MSEK (233). Rörelsemarginalen uppgick till 8,3 procent (5,1). Det underliggande rörelseresultatet uppgick till 303 MSEK (227).

Avstämning underliggande rörelseresultat 2017, MSEK

Redovisat rörelseresultat	318
Upplösning av förlustreserv	6
Upplösning, del av reserv för avveckling av verksamhet i dotterbolag	10
Underliggande rörelseresultat	302

Avstämning underliggande rörelseresultat 2016, MSEK

Redovisat rörelseresultat	233
Uppgörelse avseende stationsavgifter för 2015	6
Underliggande rörelseresultat	227

Finansiella poster

Till följd av ett starkt resultat 2016 har SJ dels enligt avtal återbetalat i förtid ett lån på 243 MSEK, dels amorterat 38 MSEK enligt plan. Det starka resultatet i kombination med en låg investeringstakt resulterade i att SJ hade en nettokassa på 356 MSEK per den 30 juni 2017.

Det låga ränteläget samt amorteringar på 281 MSEK har inneburit en låg skuldkostnad samtidigt som förändringar av rörelsekapital varit positiva. Finansnettot uppgick till 4 MSEK (2).

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 322 MSEK (233). Skatt på periodens resultat uppgick till -65 MSEK (-50) och den effektiva skattesatsen uppgick till 20 procent (21). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen 22 procent och den effektiva skatten för perioden förklaras av resultat från intressebolag om 25 MSEK. Periodens resultat uppgick till 256 MSEK (183).

Dubbeldäckare, Maxhastighet: 200 km/h.

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	30 juni 2017	30 juni 2016	31 dec 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	**5 381**	5 695	5 505
Immateriella tillgångar	**276**	308	286
Finansiella tillgångar	**54**	30	35
Summa anläggningstillgångar	**5 711**	6 033	5 826
Omsättningstillgångar			
Varulager	**8**	6	4
Kortfristiga fordringar	**535**	589	804
Kortfristiga placeringar	**1 373**	1 048	1 479
Likvida medel	**265**	276	74
Anläggningstillgångar till försäljning	**78**	76	78
Summa omsättningstillgångar	**2 259**	1 995	2 439
SUMMA TILLGÅNGAR	**7 970**	8 028	8 265
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	**4 342**	3 864	4 337
Långfristiga skulder			
Avsättningar	**186**	199	184
Räntebärande skulder	**1 024**	1 359	1 059
Icke räntebärande skulder	**0**	0	0
Uppskjutna skatteskulder	**493**	460	487
Summa långfristiga skulder	**1 703**	2 018	1 731
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	**180**	128	161
Räntebärande skulder	**98**	111	343
Icke räntebärande skulder	**1 647**	1 907	1 693
Summa kortfristiga skulder	**1 925**	2 146	2 197
Summa skulder	**3 628**	4 164	3 928
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	**7 970**	8 028	8 265

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	30 juni 2017	30 juni 2016	Helår 2016
Ingående balans 1 januari	**4 337**	3 876	3 876
Periodens resultat	**256**	183	650
Övrigt totalresultat för perioden	**9**	-6	-1
Totalresultat för perioden	**265**	176	649
Utdelning till aktieägare	**-260**	-188	-188
Utgående balans	**4 342**	3 864	4 337

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2016.

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick per den 30 juni till 5 381 MSEK (5 505) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Periodens investeringar avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 218 MSEK (314). Investeringarna under perioden avser främst X 2000 och dubbeldäckare.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 276 MSEK (286) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst avseende utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. De största IT-systemen är ett nytt underhållssystem, ett nytt tidtabell-/planeringssystem samt utveckling av en ny produktstruktur mot kund.

Periodens investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 39 MSEK (76) och avsåg utveckling av olika IT-system.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar uppgick till 54 MSEK (35) och utgörs av andelar i intressebolag.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 1 373 MSEK (1 479). Investeringar i kortfristiga placeringar har netto minskat med 113 MSEK under perioden.

Anläggningstillgångar till försäljning per den 30 juni uppgick till 78 MSEK (78).

SJs nya X 2000 – en hållbar investering

SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med SJs kunder och medarbetare.

Ny, modernare teknik innebär att driftsäkerheten kan öka ytterligare, vilket bland annat kommer kunna bidra till förbättrad punktlighet. Inom teknikuppgraderingen har ett slutgiltigt konstruktionsgodkännande erhållits och det första fordonet testkörs.

Ny inredning, stolar och bistro kommer att öka komforten för resenärerna. Tidigare i år fick resenärer och medarbetare möjlighet att testa stolar samt även uppleva hur det nya tåget kan se ut via VR-film. Den interiöra designen och konstruktionen är nu preliminärt godkänd.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar , dörrsystem och förberedelser för ett nytt signalsystem (ERTMS). Uppgraderingen till ett nytt dörrsystem är bland annat viktig för ökad punktlighet.

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och SJ planerar att trafiksätta det första tåget under 2018. Per den 30 juni 2017 har 416 MSEK upparbetats avseende teknik och 66 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

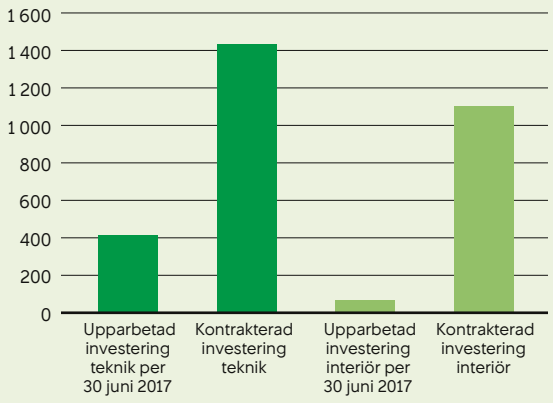

259 MSEK

investerade SJ under första halvåret 2017, framför allt i tåg och IT-system

Totala investeringar under året, MSEK

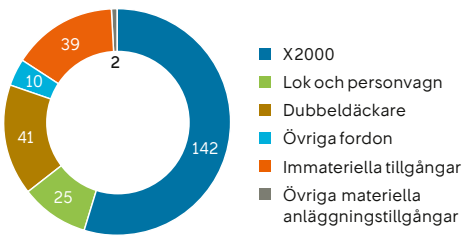

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick den 30 juni till 4 342 MSEK (4 337). Förändringen förklaras av periodens totalresultat om 265 MSEK samt av utdelning till aktieägare på 260 MSEK.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder uppgick till 1 122 MSEK (1 402) och utgörs främst av återstående betalningsåtaganden för upptagna lån 2012 för finansiering av SJ 3000 samt upptagna lån 2015 för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 6 till 9 år.

Av de räntebärande skulderna är 1 024 MSEK (1 059) långfristiga och 98 MSEK (343) kortfristiga, vilket avser lån som förfaller till betalning inom ett år. På grund av stark kassalikviditet 2016 har SJ under första kvartalet enligt avtal förtidsåterbetalat ett lån på 243 MSEK, som i slutet av 2016 flyttades till kortfristiga skulder. SJ har även amorterat 38 MSEK enligt plan på de långfristiga skulderna under första halvåret 2017.

Den genomsnittliga löptiden för utestående skulder uppgick till 57 månader (50). Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgick till 11 månader (10).

Koncernens räntebärande avsättningar och skulder uppgick den 30 juni till 1 282 MSEK (1 563) och räntebärande tillgångar till 1 638 MSEK (1 553). Koncernens nettokassa uppgick därmed till 356 MSEK mot 10 MSEK i nettoskuld per den 31 december 2016. Förändringen förklaras främst av ett starkt resultat och en låg investeringstakt.

Finansiella mål

Finansiella mål för SJ är en avkastning på operativt kapital på minst 7 procent i genomsnitt samt en nettoskuldsättningsgrad på 0,5–1,0 gånger på sikt. Vidare ska utdelningen långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av årets resultat efter skatt.

Avkastning på operativt kapital uppgick per den 30 juni till 22,7 procent (20,0). Avkastningen på operativt kapital fortsätter att utvecklas över målet, vilket främst förklaras av ett positivt resultat och minskat operativt kapital på grund av lägre investeringstakt än planerat.

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick till -0,1 ggr (0,0). SJs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål anger.

Utdelningen för 2016 fastställdes på årsstämman 2017, enligt styrelsens förslag, till 40 procent (40) av årets resultat efter skatt, vilket motsvarar 260 MSEK (188).

Utveckling av finansiella mål och eget kapital

Av styrelsen föreslagna utdelningar enligt vinstdisposition, MSEK

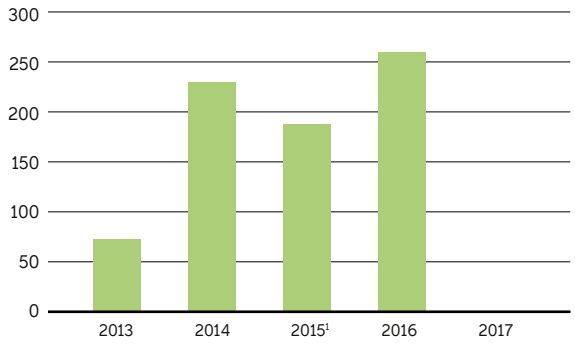

Eget kapital, MSEK

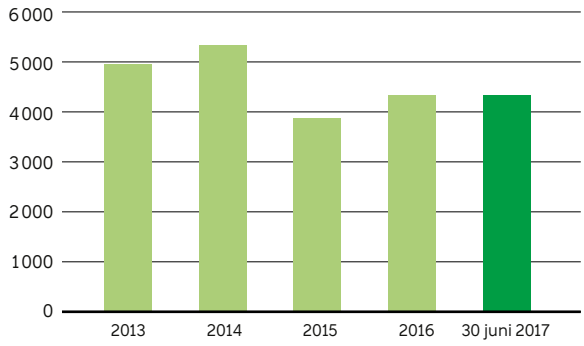

Nettoskuldsättningsgrad, ggr

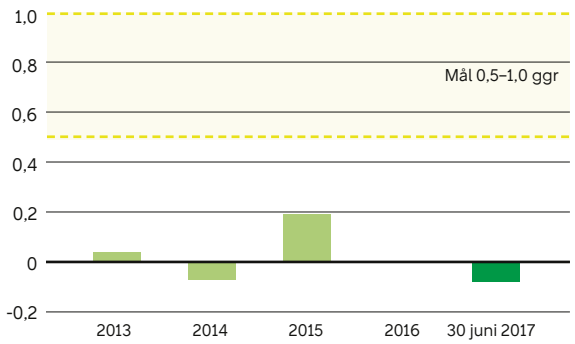

Avkastning på operativt kapital R12, %

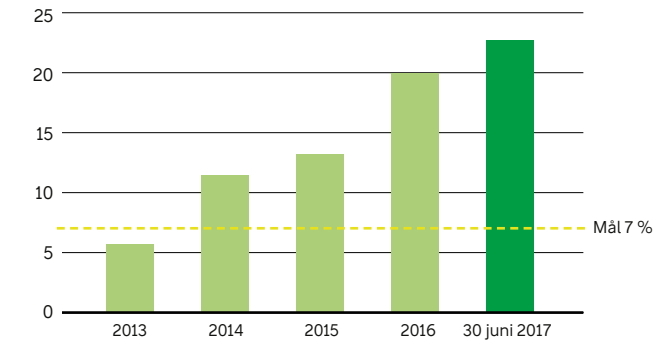

1. Beslut vid extra bolagsstämma den 25 september 2015 att genomföra en extra utdelning om 1 700 MSEK.

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Apr–juni 2017	Apr–juni 2016	Jan–juni 2017	Jan–juni 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Den löpande verksamheten						
Resultat före skatt	**173**	183	**322**	233	922	833
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	**154**	159	**320**	340	655	674
– Av- och nedskrivningar	**197**	194	**393**	381	804	792
– Förändring avsättningar	**1**	2	**21**	11	40	30
– Realisationsvinst/förlust	**0**	-1	**0**	0	2	2
– Betald skatt	**-38**	-30	**-64**	-41	-169	-146
– Förändring övrigt	**-1**	-5	**-5**	-11	11	5
– Resultat från andelar i intressebolag	**-4**	-1	**-25**	0	-33	-8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**328**	342	**642**	573	1 577	1 506
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	**170**	86	**230**	232	-206	-204
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**498**	428	**872**	805	1 371	1 303
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	**-104**	-73	**-220**	-152	-382	-314
Förvärv av immateriella tillgångar	**-21**	-25	**-39**	-49	-67	-76
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	**0**	0	**0**	0	2	2
Utdelning från intressebolag	**6**	17	**6**	17	6	17
Försäljning övriga långfristiga räntebärande fordringar	**0**	–	**0**	–	0	0
Förvärv kortfristiga placeringar	**-100**	-126	**-226**	-275	-749	-798
Försäljning kortfristiga placeringar	**289**	28	**339**	28	418	107
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**70**	-179	**-140**	-431	-771	-1 062
Finansieringsverksamheten						
Checkräkningskredit	**-52**	–	**0**	–	0	–
Upptagna lån	–	–	–	–	–	–
Amorteringar	**-1**	-4	**-281**	-4	-350	-76
Utdelning	**260**	-188	**-260**	-188	-260	-188
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-313**	-191	**-541**	-196	-610	-264
Periodens kassaflöde	**256**	57	**191**	179	-11	-23
Likvida medel vid periodens början	**9**	219	**74**	97	74	97
Likvida medel vid periodens slut	**265**	276	**265**	276	63	74

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflöde från den löpande verksamheten var under perioden något högre än under motsvarande period föregående år och uppgick till 872 MSEK (805).

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet uppgick till 642 MSEK (573) och ökningen är främst en följd av det förbättrade resultatet jämfört med föregående år.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Investeringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar uppgick till -259 MSEK (201) varav -218 MSEK (-128) avsåg investeringar i fordon. Övriga investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -2 MSEK (-25).

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -39 MSEK (-49) och avsåg utveckling av olika IT-system.

Periodens förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -226 MSEK (-275) och försäljning av kortfristiga placeringar uppgick till 339 MSEK (28). Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -140 MSEK (-431).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Enligt beslut på årsstämman verkställdes den 9 maj utdelning till aktieägare om -260 MSEK (-188). Amortering har skett av befintliga lån med -281 MSEK (-4), dels förtidsåterbetalning enligt avtal på ett lån om 243 MSEK, dels amorteringar om 38 MSEK enligt plan. Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -541 MSEK (-196). Likvida medel per den 30 juni 2017 uppgick till 265 MSEK (276).

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Apr-juni 2017	Apr-juni 2016	Jan-juni 2017	Jan-juni 2016	Rullande 12 månader	Helår 2016
Nettoomsättning	**1 763**	1 568	**3 447**	2 978	6 613	6 145
Övriga rörelseintäkter	**4**	10	**7**	33	28	55
Summa rörelsens intäkter	**1 767**	1 578	**3 453**	3 011	6 641	6 199
Personalkostnader	**-501**	-445	**-976**	-881	-1 813	-1 717
Av- och nedskrivningar	**-196**	-194	**-392**	-381	-809	-797
Övriga kostnader	**-916**	-767	**-1 821**	-1 540	-3 385	-3 104
Summa kostnader	**-1 613**	-1 405	**-3 190**	-2 802	-6 007	-5 618
Rörelseresultat	**154**	173	**263**	209	635	581
Resultat från dotterbolag		147	**307**	147	349	42
Resultat från andelar i intressebolag		0	**6**	0	23	17
Intäkter från övriga värdepapper och fordringar	**10**	6	**13**	9	-101	41
Räntekostnader och liknande kostnader	**-5**	-5	**-9**	-9	-18	-18
Resultat före skatt	**159**	322	**580**	356	887	664
Aktuell skatt	**-37**	-43	**-62**	-59	-180	-176
Periodens resultat	**121**	278	**517**	297	707	487

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	30 juni 2017	30 juni 2016	31 dec 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	**5 457**	5 770	5 581
Immateriella anläggningstillgångar	**276**	308	286
Finansiella anläggningstillgångar	**107**	137	107
Summa anläggningstillgångar	**5 840**	6 215	5 974
Omsättningstillgångar			
Varulager	**8**	6	4
Kortfristiga fordringar	**450**	415	626
Kortfristiga placeringar	**1 373**	1 048	1 479
Kassa och bank	**264**	276	70
Summa omsättningstillgångar	**2 095**	1 745	2 179
SUMMA TILLGÅNGAR	**7 935**	7 960	8 153
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	**4 255**	3 793	3 989
Skulder			
Avsättningar	**855**	786	831
Långfristiga skulder	**1 037**	1 359	1 059
Kortfristiga skulder	**1 789**	2 021	2 275
Summa skulder	**3 680**	4 167	4 164
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	**7 935**	7 960	8 153

Kommentarer till moderbolagets resultat- och balansräkning

Ekonomisk utveckling april–juni 2017

I moderbolagets verksamhet ingår tågtrafik samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter utgör den dominerande intäktskällan.

Under andra kvartalet var resandeutvecklingen (mätt i personkilometer) för kommersiell egentrafik 2 procent högre jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Yielden (biljettpris per personkilometer) var något högre än motsvarande kvartal 2016 på grund av resandeökning i kombination med lägre utbud i den kommersiella egentrafiken. Utbudsminskningen beror på planerade underhållsarbeten på järnvägen samt att påsken i år inföll under andra kvartalet, även färre fordon var i trafik. Totalt utbud inklusive upphandlad trafik ökade.

Totalt ökade SJ ABs intäkter med 189 MSEK jämfört med andra kvartalet 2016, till stor del drivet av att nattågstrafiken sedan den 1 januari 2017 bedrivs inom SJ AB och av nya avtal inom upphandlad trafik.

Personalkostnaderna under andra kvartalet var 56 MSEK högre jämfört med föregående år. Ökningen förklaras till stor del av nya avtal inom upphandlad trafik vilket medfört ökat antal medarbetare samt av årlig lönerevision.

Övriga kostnader ökade under kvartalet med 149 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Ökningen är främst en effekt av att kostnadsbasen har ökat på grund av nya avtal samt att nattågstrafiken sedan den 1 januari bedrivs inom SJ AB. Kostnader som påverkas är främst infrastruktur och el-, drifts- och underhållskostnader.

Totalt ökade SJ ABs kostnader med 208 MSEK under andra kvartalet jämfört med motsvarande kvartal 2016.

Resultatet före skatt för andra kvartalet uppgick till 159 MSEK (322). Skatt på kvartalets resultat uppgick till -37 MSEK (-43) och den effektiva skattesatsen uppgick till 24 procent (13). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen 22 procent och den effektiva skatten för kvartalet förklaras av kommanditbolagets upparbetade resultat som beskattas i moderbolaget men som redovisas i moderbolaget först vid utdelningstillfället. Kvartalets resultat uppgick till 121 MSEK (278).

Eget kapital i moderbolaget var den 30 juni 4 255 MSEK (3 989).

Medelantalet anställda i moderbolaget uppgick till 2 883 (2 654).

InterCity och Nattåg Maxhastighet: 160 km/h.

Noter

NOT 1: Upplysning om verkliga värden avseende finansiella instrument

Koncernen MSEK	Kategori	Värdering	30 juni 2017 Redovisat värde	30 juni 2017 Verkligt värde	30 juni 2016 Redovisat värde	30 juni 2016 Verkligt värde	31 dec 2016 Redovisat värde	31 dec 2016 Verkligt värde
Anläggningstillgångar								
Depositioner	Hålles till förfall	Upplupet anskaffningsvärde	**0**	**0**	1	1	0	0
Andra långfristiga fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Verkligt värde	**0**	**0**	0	0	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar			**0**	**0**	1	1	0	0
Omsättningstillgångar								
Kundfordringar och andra fordringar	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	**367**	**367**	351	351	633	633
Kortfristiga placeringar								
Obligationer	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Verkligt värde	**1 373**	**1 373**	1 048	1 048	1 479	1 479
Summa omsättningstillgångar			**1 740**	**1 740**	1 400	1 400	2 112	2 112
Likvida medel								
Kassa och bank	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	**265**	**265**	276	276	74	74
Summa likvida medel			**265**	**265**	276	276	74	74
Derivat								
Ränteswapar	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde	**-13**	**-13**	-20	-20	-16	-16
Summa derivat			**-13**	**-13**	-20	-20	-14	-14
Finansiella skulder								
Banklån	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	**1 100**	**1 100**	1 446	1 446	1 379	1 379
Leverantörsskulder och övriga skulder	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	**607**	**607**	772	772	604	604
Summa finansiella skulder			**1 707**	**1 707**	2 217	2 217	1 983	1 983

Bedömning av verkligt värde på finansiella instrument

Klassificeringen sker hierarkiskt i tre nivåer baserat på de indata som använts i värderingen av instrumenten. I nivå 1 används noterade priser på en aktiv marknad, till exempel börskurser. I nivå 2 används andra observerbara marknadsdata för tillgången eller skulden än noterade priser, till exempel räntesatser och avkastningskurvor. I nivå 3 bestäms det verkliga värdet utifrån en värderingsteknik som baseras på antaganden som inte är underbyggda av priser eller observerbara data. Värderingen till verkligt värde av de finansiella instrumenten i SJ-koncernen baseras på data enligt nivå 2.

Hierarkinivå för finansiella instrument värderade till verkligt värde, MSEK	30 juni 2017	30 juni 2016	31 dec 2016
Nivå 2	**1 360**	1 028	1 465
Summa finansiella instrument värderade till verkligt värde	**1 360**	1 028	1 465

Nivå 2 – Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller som baseras på andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (härledda från prisnoteringar).

NOT 2: Ställda säkerheter

Den 28 februari 2017 återbetalade SJ, med egna medel, ett lån från Nordea Finans om ca 243 MSEK. Detta ledde till att tre SJ 3000-fordon som var pantsatta för lånet frigjordes. SJ har fortsatt 17 SJ 3000-tågsätt ställda som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken.

Per den 30 juni uppgick redovisat värde för samtliga 17 tågsätt till 1 586 MSEK (1 665). Redovisat värde för dessa upptagna lån uppgick till 1 100 MSEK (1 379).

Övrig information – koncernen

Årsstämma 2017

SJ ABs årsstämma 2017 ägde rum den 25 april 2017. Stämman fastställde års- och hållbarhetsredovisningen för 2016, inklusive styrelsens förslag till utdelning. Det innebar att 260 MSEK (188), motsvarande 65,00 kronor per aktie, delades ut den 9 maj 2017. Styrelsen och verkställande direktör beviljades ansvarsfrihet.

Årsstämman omvalde styrelseledamöterna Ulrika Dellby, Mikael Staffas, Kersti Strandqvist, Mikael Stöhr, Siv Svensson samt Michael Thorén. Stämman omvalde även styrelseordförande Jan Sundling.

På årsstämman omvaldes revisionsbolaget Deloitte AB, företrädd av auktoriserad revisor Hans Warén som huvudansvarig, intill utgången av årsstämman 2018.

Samtliga beslut framgår av årsstämmans protokoll.

Väsentliga risker

SJs riskbild beskrivs i SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 (sidorna 27-28).

Osäkerhetsfaktorer

Följande förändring av osäkerhetsfaktorer har skett sedan publiceringen av SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016: I januari 2013 ansökte Konkurrensverket om att SJ skulle åläggas att betala upphandlingsskadeavgift, då bolaget inte följt upphandlingsreglerna i lagen om offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). SJ bestred ansökningarna. Den 10 januari 2014 beslutade Förvaltningsrätten i Stockholm att avvisa Konkurrensverkets ansökningar. I skälen till beslutet angav förvaltningsrätten att SJs verksamhet inte omfattas av LUF och att lagen således inte är tillämplig på SJs upphandlingar. Förvaltningsrättens beslut överklagades av Konkurrensverket till kammarrätten. Kammarrätten har i juni 2015 meddelat dom till SJs fördel, vilket innebar att Konkurrensverkets överklagande avslogs då kammarrätten fann att LUF inte är tillämplig på SJs verksamhet. Konkurrensverket överklagade domen till Högsta förvaltningsdomstolen den 24 juni 2015 och begärde prövningstillstånd. Högsta förvaltningsdomstolen har den 8 mars 2016 beviljat prövningstillstånd, vilket innebär att målet kommer att prövas av högsta instans. I juni 2017 beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att skicka begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen. En nationell domstol har enligt EU-rätten möjlighet att skicka frågor som rör tolkningen av EU-rätten till EU-domstolen för ett klargörande. Detta är första gången en svensk domstol beslutat att skicka en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen i ett upphandlingsmål.

Redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar

Denna kvartalsrapport för SJ-koncernen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och IAS 34, Delårsrapportering. Moderbolaget redovisar i enlighet med Årsredovisningslagen och med tillämpning av rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Upplysningar enligt IAS 34 Delårsrapportering lämnas såväl i noter som på annan plats i kvartalsrapporten.

SJ använder sig av samma redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar såsom principerna beskrivs i SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 (sidorna 61-64). Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya och ändrade standarder som ännu inte trätt i kraft

De nya och ändrade standarder som ännu inte trätt i kraft och som redovisas i SJs Års - och hållbarhetsredovisning 2016 (sidan 61) är oförändrade.

Definitioner och mätmetoder

SJ presenterar vissa finansiella mått i kvartalsrapporten som inte definieras enligt IFRS och anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägaren, styrelsen och koncernledningen då de möjliggör utvärdering av resultat och utveckling. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Nyckeltal definierade enligt IFRS är; periodens resultat och resultat per aktie. Nyckeltal som ej är definierade enligt IFRS men som SJ följer upp verksamheten på är; avkastning eget kapital, avkastning operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad, nettoskuld och underliggande rörelseresultat. För definitioner hänvisas till SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 (sidorna 99-100).

Sedan publicering av SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2016 har följande definitioner tillkommit:

Långdistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer interregionalt, annonseras normalt som fjärr- (InterCity), natt- eller snabbtåg.

Medeldistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer regionalt, annonseras normalt som regionaltåg.

Kortdistanståg: Resandetåg som avser att transportera resenärer lokalt, annonseras normalt som pendel- eller flygtåg.

Regionaltåg, maxhastighet: 160 km/h.

Försäkran

Undertecknade försäkrar att rapport över andra kvartalet 2017 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 21 juli 2017

Jan Sundling	*Crister Fritzson*
Styrelsens ordförande	*Verkställande direktör*

Denna rapport har ej varit föremål för granskning av företagets revisorer.

Rapporttillfällen
Rapport för tredje kvartalet 2017 . . . . . 25 oktober
Rapport för fjärde kvartalet 2017 . . . . . februari 2018

Ekonomisk information beställs från SJ AB, Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.
SJs presstjänst 010-751 51 84.

Informationen är sådan som SJ AB ska offentliggöra enligt lagen om värdepappersmarknaden och/eller lagen om handel med finansiella instrument. Informationen lämnades för offentliggörande den 21 juli 2017.

Vision:
Ett SJ att lita på och längta till.

Affärsidé:
SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:
Pålitligt, Enkelt, Mänskligt och Härligt.